

Brede welvaart bij gebiedsontwikkeling

Samen bouwen aan leefbare wijken

Jolanda Luijten | J.Luijten@hetpon-telos.nl

4 november 2026

HET pon | telos

Over Het PON & Telos

- 30+ medewerkers
- Sociale kennisonderneming (stichting)
- Zet zich in om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren
- Houdt zich o.a. bezig met duurzame ontwikkeling en kwaliteit van samenleven
- Verbindt hiervoor wetenschap met praktijk
- Brengt mensperspectief in
- Actief voor opdrachtgevers in heel Nederland: lokale en nationale overheden, banken, corporaties, zorg en welzijn, etc.
- Gebruikt allerlei vormen van kwantitatief en kwalitatief onderzoek
- Coördinator van het Nationaal Netwerk Brede Welvaart
- Partner van Tilburg University en betrokken bij de Academische werkplaats *(Be)sturen op brede welvaart*

Tilburg University

het pon | telos

Official Partner
Tilburg University

het pon | telos

Brede welvaart

*“Kwaliteit van leven in het **hier en nu**, en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van **latere generaties** of van die van mensen **elders** in de wereld”*

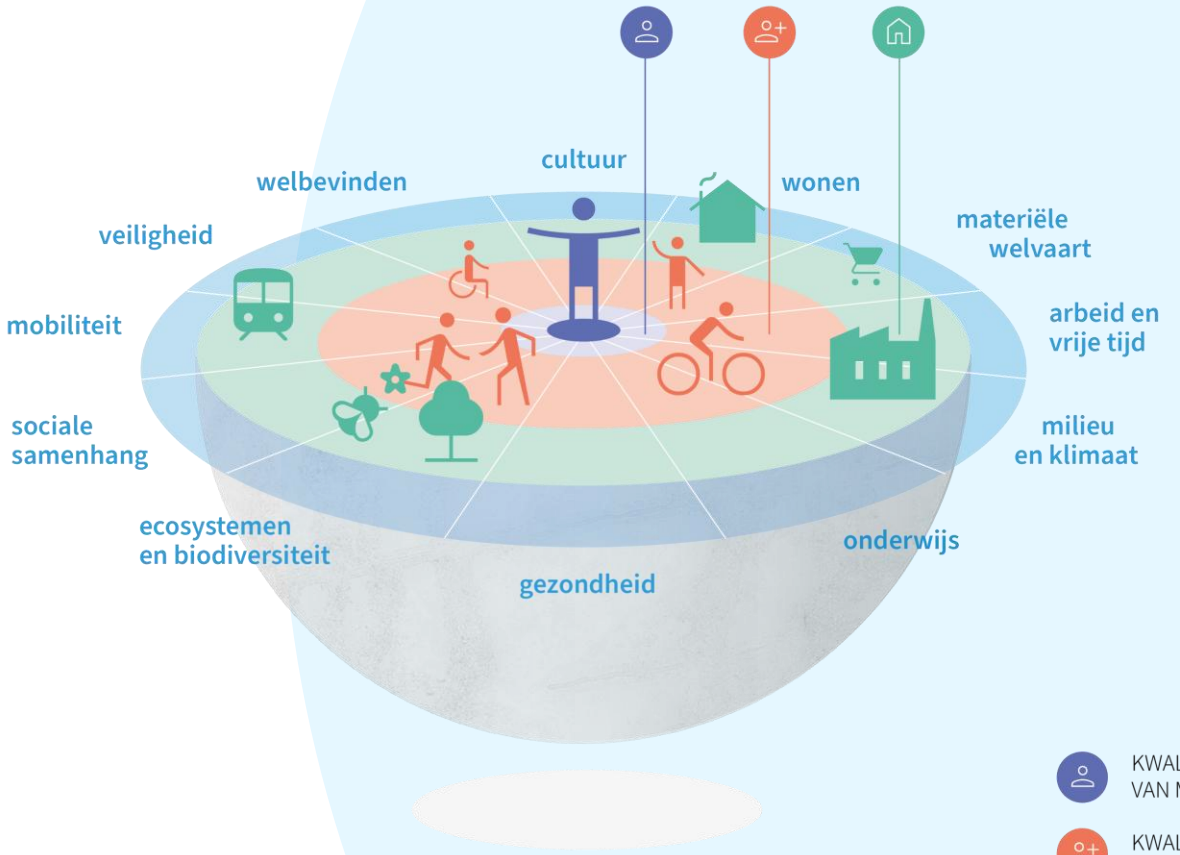

Brabantse Monitor Brede Welvaart

- **(Mentale) gezondheid** is de belangrijkste bouwsteen voor de ervaren kwaliteit van leven
- **Persoonlijke** en **sociale** factoren belangrijker dan de fysieke leefomgeving voor de kwaliteit van leven

Bouwstenen voor tevredenheid met het leven:
Bron: Het PON & Telos (2023)

Effect van de omgeving op ervaren mentale gezondheid

Mensen die wonen in een omgeving met <u>minder</u>..	 Goede ervaren mentale gezondheid	 Minder goede ervaren mentale gezondheid
• Groen	38%	50%
• Schone lucht	59%	67%
• Natuur	51%	60%
• Sociale cohesie	38%	62%
• Ontmoetingsplekken	66%	73%

Ontwikkelingen wijk Enderakkers in gemeente Bergeijk

HET pon | telos

Het proces in Bergeijk

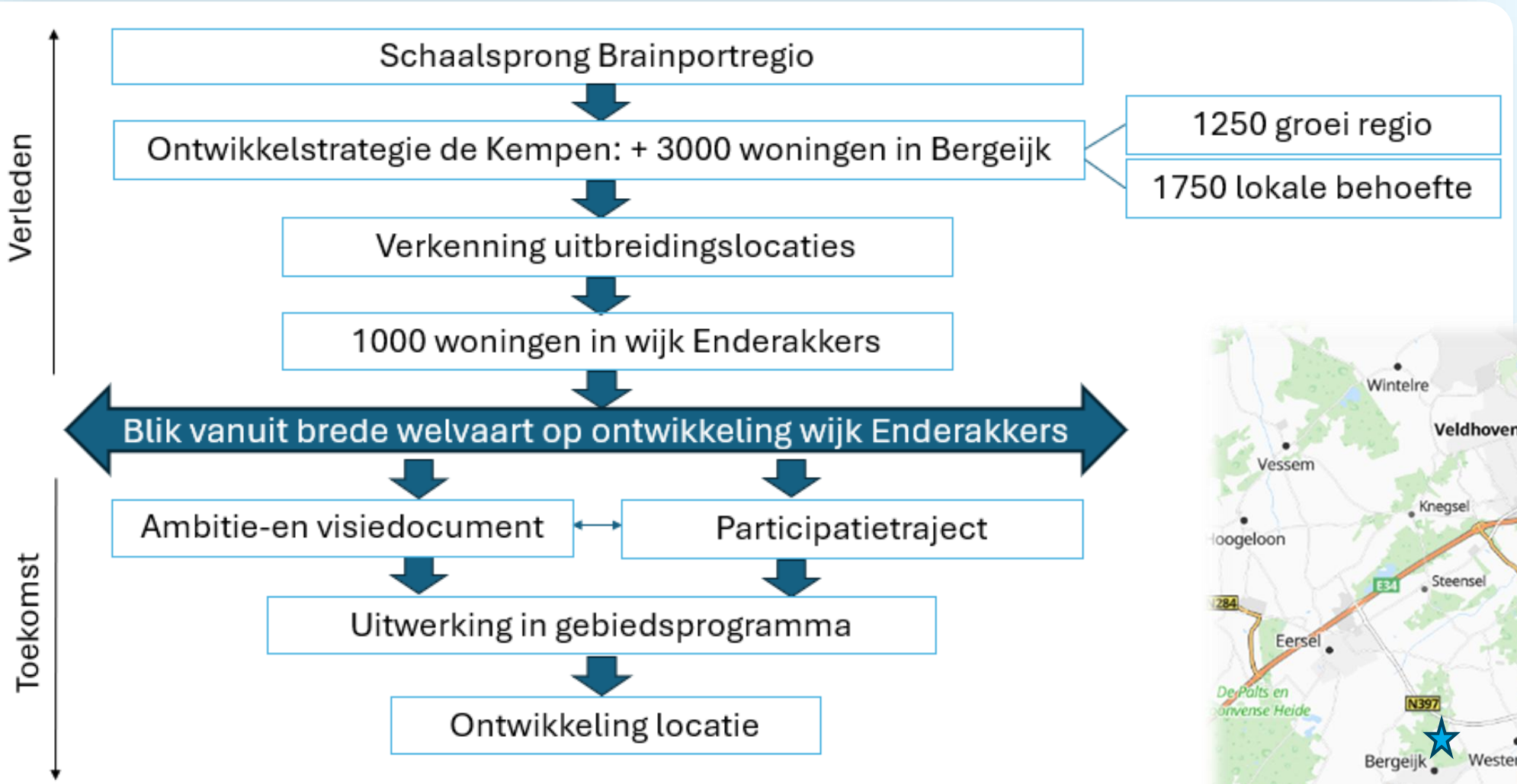

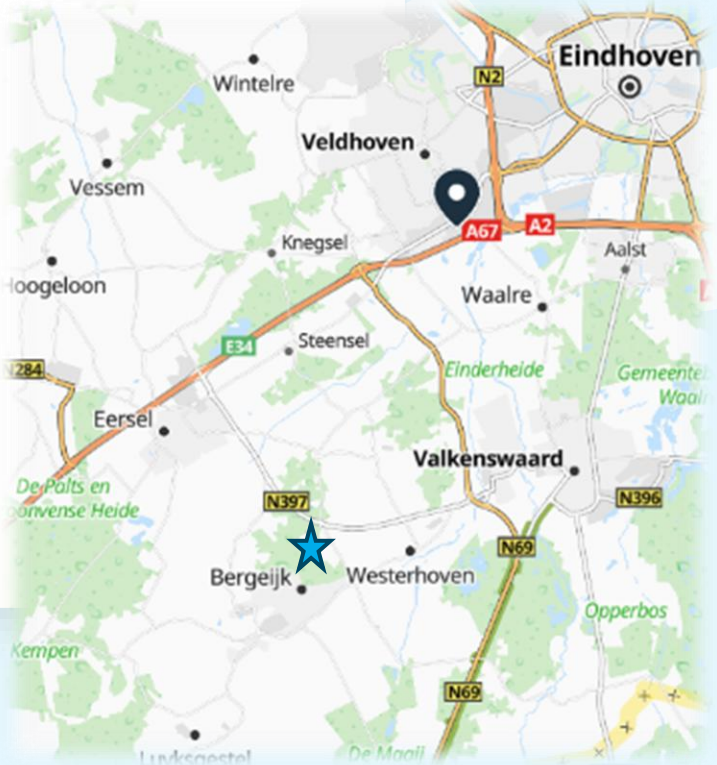

Wijkontwikkeling vanuit brede welvaart

- Waar moeten we allemaal rekening mee houden bij de ontwikkeling van de wijk?

- Brede welvaartdialoog:
  - 33 ambtenaren
  - Diverse perspectieven

Relevante vraagstukken

- Identiteit van de wijk
- Bewoners en woningtypen
- Inrichting openbare ruimte
- Voorzieningen
- Mobiliteit en bereikbaarheid
- Sociale cohesie in de wijk
- Inrichten van een goed proces

Belangrijkste inzichten bredewelvaartdialoog

Van:		Naar:
Bouwen 1000 woningen	→	Ontwikkelen van een wijk en gemeenschap
Aparte kern	→	Wijk verbonden met bestaande dorp
Vanuit vakspecialisme	→	Eigen mensperspectief & integraal perspectief
Eigen voorzieningen	→	Verbinding en versterken bestaande voorzieningen
Abstract	→	Concrete ideeën hoe wijk eruit gaat zien
Korte termijn denken	→	Investeren in lange termijn
Van grondexploitatie	→	Denken in brede maatschappelijke kosten én baten
Taak van projectteam	→	Brede betrokkenheid binnen gehele gemeente
Lastige opgave	→	Zin om ermee aan de slag te gaan!

Ruimte voor vragen & gesprek

